

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียม
การสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

ชั้นสุภัทร์ วิวัฒน์บุญโชค

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2561

**The Relationship of Corporate Governance Elements with the Audit Fees
of Listed companies in the stock exchange of Thailand: SET 100**

Thanthapat Wiwatboonchok

A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Accountancy Program

College of Innovative Business and Accountancy

Dhurakij Pundit University

2018

หัวข้อสารนิพนธ์	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการกำกับดูแลกิจการ กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100
ชื่อผู้เขียน	ธันฐภัทร์ วิวัฒน์บุญโชค
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 โดยศึกษาข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2559 รวบรวมข้อมูลจากแบบรายงานข้อมูลประจำปี 56-1 เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่เปิดเผยต่อสาธารณะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของคณะกรรมการ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ และค่าตอบแทนคณะกรรมการ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ส่วนขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ และจำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปี ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

Thematic Paper Title	The Relationship among the good kind of Corporate Governance And the Audit Fee Amounts of Listed companies in the stock exchange of Thailand : SET 100
Author	Thanthapat Wiwatboonchok
Thematic Paper Advisor	Assistant Professor Dr.Daranee Uachanachit
Department	Accountancy
Academic Year	2017

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the relationship between corporate governance elements with the audit fees of listed companies in the Stock Exchange of Thailand. Data will be collected during the year 2015 – 2016 from the annual report 56-1 and publicly disclosed information data analyzed using descriptive statistics and inferential statistics with correlation coefficient.

The study indicated that Board size, Board independence, Board of Directors' Remuneration the relationship was is the same direction with the audit fee significantly. This is a positive relationship. The size of the audit committee and the number of meetings held per year. There is no relationship with the audit fee.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คารณิ เอื้อชนะจิต ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าชี้แนะแนวทางการทำงานวิจัยทุกขั้นตอน ให้ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและอธิบายข้อสงสัยต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยประสบพบเจอในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยความเมตตา ตลอดจนตรวจทานแก้ไขและชี้แนะแนวทางการบูรณาการ เพิ่มเติมองค์ความรู้ต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู และท่านอาจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม ท่านคณะกรรมการที่ได้กรุณาตรวจทานชี้แนะ ในการแก้ไขอันเป็นประโยชน์และทำให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณมารดา บิดา ที่เป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง และขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ และให้กำลังใจมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ความรู้ คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีงามเหล่านี้ให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชั้นฐกัถร์ วิวัฒน์บุญโชค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	1
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษางานวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของงานวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตงานวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.7 คำนิยามศัพท์.....	5
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี.....	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี.....	9
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	24
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
3.2 ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร.....	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4. ผลการศึกษา.....	31
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	31
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.3 บทสรุป.....	38
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	39
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	40
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	41
5.3 ข้อจำกัดงานวิจัย.....	42
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	43
5.5 บทสรุป.....	43
บรรณานุกรม.....	44
ภาคผนวก.....	47
ประวัติผู้เขียน.....	56

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	16
3.1	24
3.2	29
4.1	32
4.2	32
4.3	33
4.4	34
4.5	34
4.6	35
4.7	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

รูปแบบการออมเงินและการลงทุนของประชาชนได้มีการพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบันไปมาก ในสภาวะการณ์ที่อัตราดอกเบี้ยลดต่ำลงแต่อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นทำให้ประชาชนที่มีเงินออมได้ให้ความสนใจในการนำเงินออมไปลงทุนในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากการนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์และพยายามหาทางเลือกที่จะสร้างผลตอบแทนสูงสุดให้กับตนเอง การลงทุนในหุ้นก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจนำเงินออมเข้ามาลงทุน ตลาดหลักทรัพย์ถือเป็นแหล่งเงินทุนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและความเจริญของประเทศ การลงทุนเป็นช่องทางหลักของการเพิ่มพูนรายได้เพื่อการบริโภคและการใช้จ่ายในอนาคต สำหรับประชาชนทั่วไปการลงทุนเป็นพื้นฐานของการสร้างอนาคตจากเงินออมที่มีอยู่ ทำให้การตัดสินใจลงทุนเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดเสียหายจากการลงทุนและเพื่อให้การลงทุนประสบความสำเร็จได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นแล้วหากบริษัทใดที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (good corporate governance) ก็น่าจะเป็นบริษัทที่นักลงทุนให้ความสนใจลงทุนมากขึ้นนอกเหนือไปจากรายงานข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลการดำเนินงานของบริษัทที่นักลงทุนใช้พิจารณาในการตัดสินใจลงทุนในปัจจุบัน (ไมตรี เอื้อจิต อนันตกุล และ เสาวนีย์ ลิขิตวัฒน์, 2549) สอดคล้องกับผลวิจัยของ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่มุ่งพัฒนาบรรษัทภิบาลในทวีปยุโรปเป็นหลัก (European Corporate Governance Institute: ECGI) ที่ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยการตัดสินใจของนักลงทุนชาวสหรัฐที่เลือกลงทุนในบริษัทต่างประเทศกว่า 4 พันบริษัทใน 29 ประเทศที่อยู่ในกลุ่มตลาดเกิดใหม่ (emerging markets) การศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกลงทุนในบริษัทที่มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพราะเชื่อมั่นว่าการลงทุนในบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยลดปัญหาความเสี่ยงจากการสูญเสียเงินลงทุนได้ (ที่มา: สำนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2559)

แนวคิดในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีเริ่มมีขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 แต่มีบทบาทความสำคัญอย่างมากมาภายหลังช่วงที่ประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2540 ผู้ที่

เกี่ยวข้องกับตลาดทุนไทยในขณะนั้นได้ลงความเห็นว่าเป็นเพราะบริษัทจดทะเบียนของไทยมีการกำกับดูแลกิจการที่ไม่ดี ขาดการควบคุมและขาดการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานอย่างเพียงพอเมื่อเทียบกับบริษัทในตลาดทุนที่พัฒนาแล้ว จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงและใช้เวลานานในการแก้ไขอย่างยาวนาน ดังนั้นแล้วการปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำประเทศให้พ้นจากวิกฤตได้ (รัตนา ชินโชติอังกูร, 2550) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีจึงได้รณรงค์และส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเห็นประโยชน์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้วยการเสนอหลักการกำกับดูแลกิจการ 15 ข้อซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยองค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-Operation and Development Centre: OECD) เพื่อเป็นแนวทางให้บริษัทจดทะเบียนได้ปฏิบัติ (ศิลาพร ศรีจันทเพร, 2555) บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีแสดงให้เห็นถึงการมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ถือเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน ผู้ถือหุ้น ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกกิจการทั่วโลกต้องการดึงดูดเงินลงทุนจากนักลงทุนเพื่อขยายการเติบโตของบริษัท ในมุมมองของการลงทุนนั้นนักลงทุนก็คาดหวังจะได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ถือหุ้นด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ได้รับข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ประกอบการตัดสินใจลงทุนที่ถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา หากบริษัทมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีย่อมเป็นการสร้างเชื่อมั่นและสร้างความมั่นใจในการลงทุนแก่นักลงทุนเช่นกัน

กลไกการกำกับดูแลกิจการเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในการจำกัดและลดปัญหาตัวแทน สิ่งเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดเกิดจากคณะกรรมการบริษัท (Board of Directors) ที่ถูกแต่งตั้งจากเจ้าของกิจการให้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารและการถ่วงดุลอำนาจในการบริหารงานของกิจการให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย (กิริติ นีวรณูสิต, 2557) อาจกล่าวได้ว่า คณะกรรมการบริษัท คือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากบทบาทในการตรวจสอบดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารแล้วคณะกรรมการบริษัทจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบทั้งตามหลักกฎหมาย (Fiduciary Duties) และหลักความระมัดระวัง (Duty of Care) เพื่อสนับสนุนกลไกการกำกับดูแลฝ่ายบริหารให้มีความเข้มแข็ง จึงต้องการให้เกิดการตรวจสอบโดยบุคคลภายนอกและผู้ไม่มีส่วนได้เสียในกิจการเข้ามาตรวจสอบนั่นก็คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คณะกรรมการบริษัทถือเป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลในการกำหนดสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) อันถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มี

ผลต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่อาจส่งผลกระทบต่อ การสอบบัญชีซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปริมาณงานของผู้สอบบัญชีรวมไปถึงค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีด้วย (อังคณา วานนท์วงศ์, 2553)

การสอบบัญชีถือเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างมาก อีกทั้งมาตรฐานการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในปัจจุบันอาจทำให้เกิดการผิดพลาดต่อการจัดทำบัญชีของกิจการ เพื่อเป็นการลดผลกระทบดังกล่าวและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงินทุกฝ่าย โดยเฉพาะความต้องการดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุน ผู้สอบบัญชีจึงเข้ามามีบทบาทที่สำคัญ นั่นคือการตรวจสอบงบการเงินเพื่อแสดงความเห็นต่อความถูกต้องตามควรของงบการเงิน โดยปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานที่สำคัญ อันได้แก่ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการควบคุมคุณภาพของสำนักงาน มาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และการใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพ (นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะและศิลาพร ศรีจันเพชร, 2556) รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้แสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถพิจารณาได้ว่า งบการเงินนั้นได้จัดทำขึ้นอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยที่ผู้สอบบัญชีจะได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานนั้นคือ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อันถือเป็นรายได้หลักของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นผลมาจากความต้องการของลูกค้า การประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุมของลูกค้า การต้องการคุณภาพการตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งความต้องการเหล่านี้จะทำให้ส่งผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดี คือการใช้กระบวนการตรวจสอบเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กิจการ โดยมีคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีและอีกกลไกหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี นั่นคือการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยมีค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษานววิจัย

เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยมีสมมติฐานในการทดสอบดังนี้

H₁: ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

H₂: ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

H₃: ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

H₄: จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปีมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

H₅: ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

1.5 ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการ กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยใช้ข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีรายชื่อในการคำนวณดัชนี SET 100 ในปี 2558 ถึงปี 2559 จำนวน 186 รายปีรายบริษัท สาเหตุที่เลือกศึกษาเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มดัชนี SET 100 เนื่องจากเป็นบริษัทที่มีอิทธิพลต่อตลาดทุนตลอดจนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย มีสภาพคล่องสูง มีศักยภาพด้านราคาตลาดที่มีแนวโน้มสูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นที่น่าสนใจของนักลงทุนในการเข้ามาซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทนี้ (มณฑา สุทธิพงศ์, 2553)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่จะใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนนอกเหนือไปจากการดูผลประกอบการของกิจการ
2. เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนในการพิจารณาว่า งบการเงินที่ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบและนำเสนอ นั้นได้ถูกตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพจากผู้สอบบัญชีแล้ว
3. เป็นประโยชน์ต่อบริษัทในการใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างและบทบาทของ คณะกรรมการบริษัทให้เหมาะสมกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

1.7 คำนิยามศัพท์

ขนาดคณะกรรมการบริษัท หมายถึง จำนวนบุคคลในคณะกรรมการบริษัททั้งหมด

ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ หมายถึง กรรมการที่เป็นอิสระจากฝ่ายจัดการและผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมและเป็นผู้ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทในลักษณะที่จะทำให้มีข้อจำกัดในการแสดงความเห็นที่เป็นอิสระ

ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ หมายถึง จำนวนบุคคลที่เป็นอิสระอย่างน้อย 3 คน โดยมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 3-5 คนขึ้นอยู่กับขอบเขตความรับผิดชอบและความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

จำนวนครั้งการจัดประชุม หมายถึง ความถี่ในการจัดประชุมให้มีความสม่ำเสมอและใช้เวลาในการปรึกษาหารือร่วมกันในการประชุมอย่างเพียงพอ

ค่าตอบแทนคณะกรรมการ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่บริษัทจ่ายให้อาจจะอยู่ในรูปแบบตัวเงินหรือไม่ใช่ตัวเงินก็ได้เพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

ค่าสอบบัญชี (Audit Fee) หมายถึง ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีที่บริษัทต้องจ่ายในแต่ละปี ซึ่งไม่รวมถึงค่าบริการเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ภายหลังการเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการสร้างความเชื่อมั่นในตลาดทุนไทย จึงได้พัฒนาเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือ CG (Corporate Governance) อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด นับตั้งแต่ปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รณรงค์และส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน ผู้ถือหุ้น รวมไปถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในขั้นเริ่มแรก บริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงได้เสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้แก่บริษัทจดทะเบียน 15 ข้อ ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในปี 2549 ให้เทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ The Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD Principles of Corporate Governance ปี 2004) และข้อเสนอแนะของธนาคารโลกจากการเข้าร่วมโครงการ Corporate Governance-Report on the Observance of Standards and Codes (CG-ROSC) จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยมุ่งหวังให้คณะกรรมการและฝ่ายจัดการของบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทได้พัฒนาระดับการกำกับดูแลกิจการให้สามารถเทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล ดังนั้นในปี 2555 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของแนวปฏิบัติที่ดีของทั้ง 5 หมวด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ASEAN Corporate

Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดระดับ การกำกับดูแลกิจการที่ดี ของบริษัทจดทะเบียน สำหรับประเทศไทยในกลุ่ม ASEAN ให้มีความทันสมัยสอดคล้องต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตลาดทุนและเป็นการยกระดับมาตรฐานของบริษัทจดทะเบียนไทยให้สูงขึ้นเพื่อ เข้าสู่การแข่งขันในระดับภูมิภาค ASEAN อีกด้วย (การกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)

หลักการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของโดยควบคุมบริษัทผ่านการ แต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทนตนและมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ของบริษัท บริษัทจึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน ผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้งผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นที่ไม่เป็นผู้บริหาร รวมทั้งผู้ถือหุ้นต่างชาติ ควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่ถูกละเมิดสิทธิควรมีโอกาสได้รับการชดเชย

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทตามสิทธิ ที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการควรพิจารณาให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่งคั่ง ความมั่นคงทางการเงินและความยั่งยืนของ กิจการ

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทเปิดเผย ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการมีบทบาทในการกำกับดูแล กิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้น และเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2555) ได้ให้ความหมายของการกำกับดูแลกิจการที่ดี คือ ระบบที่จัดให้โครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันนำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะ ยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่น

การกำกับดูแลกิจการที่ดีในความหมายขององค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-Operation and Development: OECD) หมายถึง ระบบการกำกับควบคุม

กิจการ โดยการแบ่งแยกสิทธิและหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ที่กำหนดเป็นหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อใช้ในการตัดสินใจในกรณีต่าง ๆ โดยยึดวัตถุประสงค์ของกิจการเป็นสำคัญ (ฉันทสิทธิ์ ชรรมนุสาร, 2553)

คณะกรรมการบริษัทมหาชน (2555) กล่าวว่า iva บริษัทมหาชน และ การกำกับดูแลกิจการ มาจากคำ ๆ เดียวกัน นั่นคือ Corporate Governance ซึ่งมีความหมายหลากหลายแล้วแต่มุมมอง ดังนี้ (1) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่นในการกำหนดทิศทางและสอดส่องดูแลผลปฏิบัติงานของบริษัท (2) เป็นกระบวนการ โครงสร้างภายในที่จัดขึ้นเพื่อให้ความมั่นใจว่าคณะกรรมการสามารถผลงานของฝ่ายบริหารอย่างตรงไปตรงมาและมีประสิทธิภาพ (3) เป็นการกำหนดบทบาทภาวะผู้นำให้มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติในหน้าที่ การสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อสร้างความเจริญและเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาวภายใต้กรอบการมีจริยธรรมที่ดีโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นและสังคมโดยรวม (ณรงค์ศักดิ์ อินตะไชยวงศ์, 2555)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน ผู้ถือหุ้น รวมไปถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาวภายใต้กรอบการมีจริยธรรมที่ดี

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสอบบัญชี

การสอบบัญชี เป็นวิชาชีพที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจมากขึ้น ในการดำเนินธุรกิจทั้งด้านการบริหารการดำเนินงานตลอดจนการจัดทำบัญชีที่มีรูปแบบวิธีการที่หลากหลายซับซ้อนยิ่งขึ้น ดังนั้นแล้วผู้สอบบัญชีในฐานะผู้ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบงบการเงินและแสดงความเห็นต่องบการเงินนั้นอย่างถูกต้องตามควรจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยแนวคิดที่ทำให้เกิดวิชาชีพสอบบัญชีเกิดจากผู้ใช้งบการเงินต้องการความเชื่อมั่นว่าข้อมูลในงบการเงินถูกต้องและเชื่อถือได้จึงจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ สมาคมการบัญชีอเมริกัน (The American Accounting Association: AAA) จึงได้ให้คำนิยามของการสอบบัญชี (Auditing) ไว้ว่า “การสอบบัญชี คือ กระบวนการของการรวบรวมและการประเมินหลักฐานเกี่ยวกับสารสนเทศ เพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องต้องกันของสารสนเทศนั้นกับหลักเกณฑ์

ที่กำหนดไว้และการสื่อสารผลลัพธ์ให้ผู้ใช้ที่สนใจ การสอบบัญชีควรปฏิบัติโดยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นอิสระ” (หนังสือการสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น, นิพนธ์ เห็น โชคชัย ชนะและศิลปพร ศรีจันเพชร, 2556)

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ถือเป็นภาคธุรกิจที่มีการระดมเงินทุนผ่านทางตลาดเงินและตลาดทุนอย่างแพร่หลายโดยมีบุคคลจำนวนมากที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ สถาบันการเงิน ผู้ถือหุ้น หน่วยงานราชการ หน่วยงานกำกับดูแล รวมถึงประชาชนทั่วไป คณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์จึงกำหนดรูปแบบและกฎเกณฑ์ให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องจัดทำงบการเงินตามที่กำหนดโดยงบการเงินจะต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่งผลให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเกิดขึ้น

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับค่าสอบบัญชี

Lifschutz, Jacobi and Feldshtein (2010) แบ่งความแตกต่างของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีออกเป็น 2 มุมมอง ได้แก่ มุมมองการตรวจสอบความเสี่ยง (The Audit-Risk Perspective) และมุมมองความต้องการ (The Demand-Based Perspective)

มุมมองความเสี่ยงด้านการตรวจสอบ The Audit-Risk Perspective ในมุมมองของผู้สอบบัญชี เห็นว่าการกำกับดูแลกิจการเป็นกลไกการควบคุมภายในที่มีอิทธิพลต่อลักษณะและขอบเขตของการทดสอบ และการตรวจสอบในบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนั้นแล้วผู้สอบบัญชีจะลดการประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าสอบบัญชีลดลง

มุมมองความต้องการ The Demand-Based Perspective ซึ่งให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ค้ำระหว่างลักษณะการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทที่มีโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการที่แข็งแกร่ง ต้องการความมั่นใจเพิ่มเติมจากผู้สอบบัญชีเพื่อรักษาชื่อเสียงและหลีกเลี่ยงการดำเนินคดีที่อาจเกิดขึ้น จึงส่งผลให้ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีสูงขึ้น

ในขณะที่ Palmrose (1986) (อ้างถึงใน จันทรเพ็ญ ธงไชย, 2551) มีแนวคิดที่ไม่มีทฤษฎีใดที่ใช้เฉพาะเจาะจงในการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ขึ้นอยู่กับข้อสมมติฐานของนักวิจัยตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชีที่แตกต่างกัน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบบัญชีในการประเมินความเสี่ยงทุกครั้งก่อนที่จะมีข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี ต้องวางแผนการตรวจโดยการเพิ่มความพยายามในการตรวจสอบให้มากขึ้นไปพร้อมกับการเพิ่มคุณภาพการตรวจสอบเมื่อความ

เสี่ยงในการตรวจสอบเพิ่มมากขึ้น นั่นหมายความว่า ปริมาณงานสอบบัญชีรวมไปถึงระยะเวลาในการตรวจสอบเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีไปด้วย

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะทำให้กิจการมีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานรวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส สร้างความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าแก่กิจการ จากการศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการในปี ค.ศ. 2000 บริษัท McKinsey ได้ทำการสำรวจโดยสอบถามนักลงทุนประเภทสถาบันจำนวน 216 รายในทวีปยุโรป อเมริกา และเอเชีย มีมูลค่าสินทรัพย์ลงทุนรวมประมาณ 3.25 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งจากการสำรวจทั้งหมดกว่าร้อยละ 80 พบว่านักลงทุนประเภทสถาบันยินดีที่จะจ่ายในราคาที่สูงกว่าให้กับบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีมากกว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ไม่ดี โดยส่วนเกินที่นักลงทุนเหล่านี้จ่ายมีมูลค่าสูงถึงร้อยละ 18 เมื่อพิจารณาเฉพาะประเทศไทยพบว่าร้อยละ 26 ของนักลงทุนประเภทสถาบันที่ลงทุนในประเทศไทยทั้งหมดยินดีจ่ายราคาที่สูงกว่าสำหรับบริษัทที่มีการดูแลกิจการที่ดี เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ จำนวนทั้งสิ้น 19 ประเทศสัดส่วนดังกล่าวสูงเป็นอันดับที่ 3 และเป็นอันดับที่ 2 จากการสำรวจจาก 6 ประเทศในทวีปเอเชีย (Coombes and Watson, 2000) (อ้างถึงใน ญัตติพัชร์ ธรรมนุสาร, 2553)

สำหรับงานวิจัยที่ศึกษาระดับความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการพิจารณาการลงทุน โดยบริษัทสอบบัญชี Pricewaterhouse Coopers Singapore ซึ่งร่วมกับ ตลาดหลักทรัพย์ประเทศสิงคโปร์ (The Singapore Exchange) ได้นำเสนอผลการสำรวจของนักลงทุนสถาบันจำนวน 47 บริษัท พบว่าการกำกับดูแลกิจการเป็นปัจจัยสุดท้ายที่นักลงทุนสถาบันใช้ในการพิจารณาลงทุน แต่จากการตอบแบบสำรวจกว่าร้อยละ 71 ก็ยังประเมินว่าการกำกับดูแลกิจการเป็นปัจจัยกระตุ้นให้มีการลงทุนในประเทศสิงคโปร์ถึงแม้จะให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้ายก็ตาม สำหรับประเทศไทย บริษัท ไทยเรทติ้ง แอนด์อินฟอร์เมชันเซอร์วิส ได้นำเสนอผลการวิจัยเรื่อง “นักลงทุนสถาบันของไทยประเมินคุณค่าบรรษัทภิบาลไทยอย่างไร” โดยทำการสำรวจความคิดเห็นของนักลงทุนสถาบันจำนวน 123 แห่ง พบว่านักลงทุนสถาบันให้ความสำคัญกับผลประโยชน์และความสามารถในการทำกำไรในอนาคตมากที่สุด ลำดับถัดมาจึงพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการในเรื่องคุณภาพและการเปิดเผยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้จากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87 ใช้ปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีประกอบการตัดสินใจลงทุน (ไมตรี เอื้อจิตอนันตกุล, เสาวนีย์ ลิขิตวัฒน์, 2549)

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีสรุปได้ว่า บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนในการตัดสินใจนำเงินมาลงทุนด้วยความมั่นใจซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของคอร์กอร์ไม่แสวงหาผลกำไรที่มุ่งพัฒนาบรรษัทภิบาลในทวีปยุโรปเป็นหลัก (European Corporate Governance Institute: ECGI)

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ในการศึกษาโครงสร้างค่าสอบบัญชีในฮ่องกงของ Sandra and Patrick (1996) (อ้างถึงใน สุรณี สัจสมบูรณ์, 2552) ได้ศึกษาโครงสร้างค่าสอบบัญชีในฮ่องกง ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ขนาดของบริษัท ความเสี่ยงของธุรกิจ ความซับซ้อนในการตรวจสอบ รูปแบบของการแสดงความเห็นในหน้ารายงาน และช่วงเวลาที่เข้าทำการตรวจสอบ ผลของการศึกษาสรุปได้ว่า ขนาดของบริษัท ความเสี่ยงของธุรกิจ ความซับซ้อนของการตรวจสอบ และช่วงเวลาที่เข้าตรวจสอบ มีผลต่อค่าสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Naser and Nuseibeh (2007) (อ้างถึงใน วลัยพร สวัสดิ์มงคล, 2552) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 บริษัท ปัจจัยที่กำหนดได้แก่ ขนาดของบริษัท ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ความซับซ้อนของธุรกิจของกิจการที่ตรวจสอบ ความสามารถในการทำกำไร ระดับความเสี่ยงของกิจการที่ตรวจสอบ วันที่ปิดรอบบัญชีไม่ตรงกับรอบบัญชีปกติ และระยะห่างระหว่างวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีกับวันที่ในงบการเงิน โดยมีสมมติฐานว่าปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในเชิงบวก กล่าวคือ หากค่าของปัจจัยดังกล่าวสูงจะส่งผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่สูงขึ้นด้วย จากผลการศึกษาพบว่า ขนาดของบริษัท ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ประเภทอุตสาหกรรม ความซับซ้อนของธุรกิจและระดับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางบวก ขณะที่ความสามารถในการทำกำไร วันที่ปิดรอบบัญชีไม่ตรงกับรอบบัญชีปกติและระยะห่างวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีกับวันที่ในงบการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

นอกจากนี้ผลการศึกษาของ จันทรพีญ ชงไชย (2551) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านลักษณะของกิจการลูกค้า ซึ่งได้แก่ ขนาดกิจการ ความซับซ้อนของกิจการ ความเสี่ยงในการดำเนินงาน การใช้บริการด้านอื่น ๆ จากสำนักงานสอบบัญชีและปัจจัยด้านลักษณะของสำนักงานสอบบัญชีจากประเภทของสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งให้เห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี และผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนด

ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในกลุ่ม SET 100 ของ วลัยพร สวัสดิ์มงคล (2552) โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีกับขนาดของกิจการ ความเสี่ยงของกิจการ ระดับความซับซ้อนของกิจการ ผลกำไรและอัตรากำไรสุทธิของกิจการ ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของกิจการ และความเสี่ยงของกิจการไม่ว่าจะวัดโดย สินทรัพย์รวม มูลค่าราคาตลาดหุ้น หรือรายได้รวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ในทางตรงกันข้ามระดับความซับซ้อนของกิจการ ผลกำไรและอัตรากำไรสุทธิของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

บทบาทที่สำคัญของผู้สอบบัญชีก็คือการตรวจสอบความถูกต้องของงบการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน โดยมีค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นผลตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ถ้ากิจการมีระดับการจัดการที่มีความซับซ้อนมาก ผู้สอบบัญชีอาจต้องมีการวางแผนการตรวจสอบเพิ่มขึ้น ระยะเวลาการตรวจสอบที่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อค่าสอบบัญชีเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดีประกอบด้วยการจัดโครงสร้างความสัมพันธ์และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคล 3 ฝ่ายคือ ผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท และฝ่ายบริหารจัดการ ในงานวิจัยของ Sori and Mohamad (2008) (อ้างถึงใน ยุวดี สดใส, 2554) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจากกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในประเทศมาเลเซีย 100 บริษัท ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคล ค่าตอบแทนผู้บริหาร สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร อายุกิจการ และความซับซ้อนของกิจการ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี นอกจากนี้ Salehi, Tarighi and Safdari (2016) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการ ค่าตอบแทนผู้บริหารและค่าสอบบัญชี ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เตหะรานจำนวน 90 บริษัท ศึกษาในช่วงปี 2009-2014 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือ การเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้น ค่าตอบแทนผู้บริหาร ความเสี่ยงในการตรวจสอบ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นกับค่าตอบแทนผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าสอบบัญชี ความเสี่ยงในการตรวจสอบและความเป็นอิสระของคณะกรรมการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าสอบบัญชี

Lifschutz, Jacobi and Feldshtein (2010) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการตรวจสอบภายนอก กรณีศึกษาบริษัทมหาชนขนาดใหญ่ในประเทศอิสราเอล ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 บริษัทที่ใหญ่ที่สุดในตลาดหลักทรัพย์ Tel-Aviv ตัวแปรที่ใช้ใน

การศึกษาคือ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ความรู้ ความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนการประชุม ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ และจำนวนครั้งการประชุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ความรู้ความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการตรวจสอบ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมสอบบัญชี สอดคล้องกับ Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002) (อ้างถึงใน ัญญัติพัชร์ ธรรมนุสาร, 2553) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัทและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 258 บริษัท ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ จำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการ และจำนวนคณะกรรมการบริษัทที่มีความรู้ความชำนาญ ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ จำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนคณะกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ซึ่งความสัมพันธ์นี้อธิบายได้ว่า บริษัทที่มีความเข้มแข็งทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีความต้องการความเชื่อมั่นในคุณภาพการตรวจสอบทำให้ส่งผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสูงขึ้น

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบและค่าสอบบัญชีของ Abbott, Parker, Peter and Raghunandan (2003) โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้ตามกฎข้อบังคับการเปิดเผยข้อมูลของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์จากกลุ่มตัวอย่างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 492 บริษัท ช่วงระหว่างวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2001 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2001 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ ความเชี่ยวชาญทางการเงิน โดยต้องมีคณะกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญทางการเงินอย่างน้อย 1 คน และความถี่ในการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ และความเชี่ยวชาญทางการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ส่วนความถี่ในการเข้าประชุมพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ในขณะที่การศึกษาของ HoYoung Lee & Vivek Mande (2005) (อ้างถึงใน รัตนา ชินโซติอังกูร, 2550) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ตัวแปรที่ศึกษาคือ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ การเข้าประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้าม

ผลการศึกษาของ อังคณา วานนท์วงศ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัทกับค่าสอบบัญชี โดยศึกษาจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ปี พ.ศ. 2552 จำนวน 173 บริษัท ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ขนาดของคณะกรรมการ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ความขยันหมั่นเพียร ความสามารถของคณะกรรมการ เพศของคณะกรรมการ สัดส่วนการถือหุ้น ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้าม ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยวดี สดใส (2554) รัตนา ชิน โขติอังกูร (2550) ณัฐพัชร์ ธรรมนุสาร (2553) ส่วนความขยันหมั่นเพียร ความสามารถของคณะกรรมการ เพศของคณะกรรมการ และสัดส่วนการถือหุ้นของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้ามเช่นเดียวกัน

ยวดี สดใส (2554) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ตัวแปรที่ใช้ศึกษาคือ สัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้บริหารและมีผู้มีอำนาจควบคุม สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุม และสัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนสัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก และผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ในขณะที่ผลการศึกษาของ ณัฐพัชร์ ธรรมนุสาร (2553) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความเป็นเจ้าของกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ในด้านจำนวนคณะกรรมการที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารผลการศึกษากลับพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อธิบายได้ว่าจำนวนคณะกรรมการที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากการควบคุมจึงต้องเพิ่มคุณภาพการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีเพิ่มจึงส่งผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002)

นอกจากนี้งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับค่าสอบบัญชีของ รัตนา ชิน โขติอังกูร (2550) ได้ใช้ตัวแปรในการทดสอบคือ การควรรวมตำแหน่งของผู้บริหาร สัดส่วนของกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเครือญาติในคณะกรรมการบริษัท และระดับการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ ผลการศึกษาพบว่า การควรรวมตำแหน่งของผู้บริหาร และระดับการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับค่า

สอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้าม สักส่วนของกรรมอิสระในคณะกรรมการบริษัท และสักส่วนของคณะกรรมการที่เป็นเครือญาติในคณะกรรมการบริษัท ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
Sandra and Patrick (1996) (อ้างถึงใน สุรณี สัจจสมบูรณ์, 2552)	โครงสร้างค่าสอบบัญชีในฮ่องกง	-ขนาดของบริษัท -ความเสี่ยงของธุรกิจ -ความซับซ้อนในการตรวจสอบ -รูปแบบของการแสดงความเห็นหน้ารายงาน -ช่วงเวลาที่เข้าทำการตรวจสอบ	ขนาดของบริษัท ความเสี่ยงของธุรกิจ ความซับซ้อนของการตรวจสอบ และช่วงเวลาที่เข้าตรวจสอบ มีผลต่อค่าสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
Naser and Nuseibeh (2007) (อ้างถึงใน วลัยพร สวัสดิ์มงคล, 2552)	ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-ขนาดของบริษัท -ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี -ความซับซ้อนของธุรกิจของกิจการที่ตรวจสอบ -ความสามารถในการทำกำไร -ระดับความเสี่ยงของกิจการที่ตรวจสอบ -วันที่ปิดรอบบัญชีไม่ตรงกับรอบบัญชีปกติ -ระยะห่างระหว่างวันที่ในรายงานของผู้สอบกับวันที่ในงบการเงิน	ขนาดของบริษัท ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ประเภทอุตสาหกรรม ความซับซ้อนของธุรกิจและระดับความเสี่ยงมี ความสัมพันธ์ไปในทิศทางบวก ความสามารถในการทำกำไร วันที่ปิดรอบบัญชีไม่ตรงรอบบัญชีปกติ และระยะห่างวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีกับวันที่ในงบการเงินไม่มี ความสัมพันธ์กับ ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี
จันทร์เพ็ญ ธงไชย (2551)	ปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-ขนาดกิจการ -ความซับซ้อนของกิจการ -ความเสี่ยงในการดำเนินงาน -การใช้บริการอื่น ๆ จากสำนักงานสอบบัญชี -ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี	ขนาดกิจการ ความซับซ้อน ความเสี่ยงการดำเนินงาน และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี การใช้บริการด้านอื่น มีความสัมพันธ์กัน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีในทางตรงข้าม

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
วลัยพร สวัสดิ์มงคล (2552)	ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในกลุ่ม SET 100	-ขนาดกิจการ -ความเสี่ยงของกิจการที่ถูกตรวจสอบ -ระดับความซับซ้อนของกิจการ -ผลกำไรของกิจการ -อัตราการเจริญเติบโตของกิจการ -ค่าสอบบัญชี	ขนาด และความเสี่ยงของกิจการไม่ว่าจะวัดโดยสินทรัพย์รวม มูลค่าราคาตลาดหุ้นทุน หรือรายได้รวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ระดับความซับซ้อนของกิจการ ผลกำไร และอัตราการเจริญเติบโตของกิจการไม่มี ความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002) (อ้างถึงใน ฉันทรัฐพัชร ธรรมนุสาร 2553)	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัท และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-ความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัท -จำนวนครั้งที่เข้าประชุมของคณะกรรมการบริษัท -จำนวนคณะกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญ	ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ จำนวนครั้งที่เข้าประชุม และจำนวนคณะกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญ ปัจจัยทั้ง 3 นี้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
Abbott, Parker, Peter and Raghunandan (2003)	ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบและค่าสอบบัญชี	-ขนาดคณะกรรมการตรวจสอบ -ความเชี่ยวชาญ -ความถี่ในการประชุม	ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ และความเชี่ยวชาญมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ความถี่ในการประชุมไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมสอบบัญชี
Lee & Mande (2005) (อ้างถึงใน รัตนา ชินโชติ อังกูร, 2550)	ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ -การเข้าประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ	ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้าม
Sori and Mohamad (2008) (อ้างถึงใน ขวดี สดใส, 2554)	ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	-สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคล -สัดส่วนกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร -ค่าตอบแทนผู้บริหาร	สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคล ค่าตอบแทนผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
Lifschutz, Jacobi and Feldshtein (2010)	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการตรวจสอบภายนอกกรณีศึกษาบริษัทมหาชนขนาดใหญ่ในประเทศอิสราเอล	-ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ -จำนวนครั้งที่เข้าประชุม	สัดส่วนกรรมการที่เป็นบุคคลภายนอกต่อคณะกรรมการทั้งหมด และจำนวนครั้งที่เข้าประชุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
Salehi, Tarighi and Safdari (2016)	ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการ ค่าตอบแทนผู้บริหารและค่าสอบบัญชี	-การเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้น -ค่าตอบแทนผู้บริหาร -ความเสี่ยงในการตรวจสอบ -ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นกับค่าตอบแทนผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ความเสี่ยงในการตรวจสอบและความเป็นอิสระของคณะกรรมการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมสอบบัญชี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
รัตนา ชินโชติ อังกูร (2550)	ความสัมพันธ์ระหว่าง การกำกับดูแลกิจการ กับค่าสอบบัญชี	- สัดส่วนคณะกรรมการ อิสระในคณะกรรมการ บริษัท - สัดส่วนกรรมการที่เป็น เครือญาติใน คณะกรรมการบริษัท - ระดับการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับการกำกับดูแล กิจการ - การควมรวมตำแหน่ง ของผู้บริหาร	สัดส่วนคณะกรรมการ อิสระในคณะกรรมการ บริษัท สัดส่วน คณะกรรมการที่เป็นเครือ ญาติในคณะกรรมการ บริษัท ระดับการเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับ ดูแลกิจการไม่มี ความสัมพันธ์กับ ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี การควมรวมตำแหน่งของ ผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับ ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีใน ทิศทางตรงกันข้าม
ณัฐพัชร ธรรมนุ สาร (2553)	ความสัมพันธ์ระหว่าง โครงสร้างความเป็น เจ้าของกับ ค่าธรรมเนียมการสอบ บัญชี	- สัดส่วนการถือครอง หุ้นสูงสุด 5 อันดับแรก - สัดส่วนการถือครอง หุ้นที่เป็นผู้บริหารและ กรรมการ - สัดส่วนการถือครอง หุ้นของผู้ถือหุ้นสถาบัน	สัดส่วนการถือครองหุ้น สูงสุด 5 อันดับแรกมี ความสัมพันธ์กับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ในทิศทางตรงกันข้าม

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
		ตัวแปรควบคุม : ลักษณะคณะกรรมการ และคณะกรรมการ ตรวจสอบ ประกอบด้วย -การรวมตำแหน่ง ระหว่างประธาน -จำนวนครั้งการประชุม -จำนวนคณะกรรมการที่ ไม่มีส่วนร่วมในการ บริหาร -สัดส่วนคณะกรรมการ อิสระในคณะกรรมการ -การเข้าประชุมของ คณะกรรมการ ตรวจสอบ -ความชำนาญของ คณะกรรมการ ตรวจสอบ	สัดส่วนการถือครองหุ้นที่ เป็นผู้บริหารและกรรมการ กับสัดส่วนการถือครองหุ้น ของผู้ถือหุ้นสถาบัน ไม่มี ความสัมพันธ์กับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี จำนวนคณะกรรมการที่ไม่มี ส่วนร่วมในการบริหารมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี สัดส่วนกรรมการอิสระใน คณะกรรมการมี ความสัมพันธ์เชิงลบกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ตัวแปรอื่น ๆ ไม่มี ความสัมพันธ์กับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้วิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
อังคณา วานนท์ วงศ์ (2553)	ความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของ คณะกรรมการบริษัท กับค่าสอบบัญชี	-ขนาดของ คณะกรรมการ -ความเป็นอิสระของ คณะกรรมการ -ความขยันหมั่นเพียร -ความสามารถของ คณะกรรมการ -เพศของคณะกรรมการ -สัดส่วนการถือหุ้นของ คณะกรรมการ	ขนาดของคณะกรรมการ ความขยันหมั่นเพียรของ คณะกรรมการ ความสามารถของ คณะกรรมการ และสัดส่วน การถือหุ้นของ คณะกรรมการมี ความสัมพันธ์กับค่าสอบ บัญชีในทิศทางตรงกันข้าม
ยุวดี สดใส (2554)	ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างโครงสร้างการ กำกับดูแลกิจการและ ค่าธรรมเนียมการสอบ บัญชี	-สัดส่วนการถือหุ้นราย ใหญ่ 5 อันดับแรก -สัดส่วนการถือหุ้นโดย ผู้บริหารและผู้มี อำนาจควบคุม -สัดส่วนกรรมการที่ไม่ เป็นผู้บริหาร -ผลการประเมินการ กำกับดูแลกิจการที่ดี	สัดส่วนการถือหุ้นโดย ผู้บริหารและผู้มีอำนาจ ควบคุม และสัดส่วน กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนสัดส่วนการถือหุ้นราย ใหญ่ 5 อันดับแรก และ ผล การประเมินการกำกับดูแล กิจการที่ดี มีความสัมพันธ์ ไปในทิศทางเดียวกันกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ปี จำนวน 100 บริษัท ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
1	CBG	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม
2	CPF	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม
3	ICHI	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม
4	MINT	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม
5	TKN	บริษัท เถ้าแก่น้อย ฟู๊ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด(มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม
6	TU	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม
7	TVO	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม
8	BANPU	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
9	BCP	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
10	CKP	บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
11	EGCO	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
12	GLOW	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
13	GPSC	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
14	GUNKUL	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
15	IFEC	บริษัท อินเทอร์เน็ตฟาร์อีสท์เอ็นเนอียคอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน)	ทรัพยากร
16	IRPC	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
17	PTG	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอีย จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
18	PTT	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
19	PTTEP	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด(มหาชน)	ทรัพยากร
20	SCN	บริษัท สแกน อินเตอร์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
21	SGP	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด(มหาชน)	ทรัพยากร
22	SPCG	บริษัท เอสพีซีจี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
23	SPRC	บริษัท สตาร์ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
24	SUPER	บริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
25	TOP	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
26	TTW	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
27	ADVANCE	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
28	DELTA	บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย)จำกัด(มหาชน)	เทคโนโลยี
29	DTAC	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
30	HANA	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
31	INTUCH	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
32	KCE	บริษัท เคซีอี อีเลคโทรนิคส์ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
33	SAMART	บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
34	THCOM	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
35	TRUE	บริษัท ทรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
36	AAV	บริษัท เอเชีย เอวิเอชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
37	AOT	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	บริการ
38	BA	บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	บริการ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
39	BCH	บริษัท บางกอก เซน ฮอสพิทอล จำกัด (มหาชน)	บริการ
40	BDMS	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)	บริการ
41	BEAUTY	บริษัท บิวตี้ คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)	บริการ
42	BEC	บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
43	BEM	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	บริการ
44	BH	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
45	BIG	บริษัท บิ๊ก คาเมร่า คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
46	BTS	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
47	CENTEL	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า จำกัด (มหาชน)	บริการ
48	CHG	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
49	COM7	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
50	CPALL	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
51	GLOBAL	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
52	HMPRO	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
53	KAMART	บริษัท คาร์มาร์ท จำกัด (มหาชน)	บริการ
54	MAJOR	บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	บริการ
55	PLANB	บริษัท แพลน บี มีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการ
56	ROBINS	บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)	บริการ
57	RS	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	บริการ
58	THAI	บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	บริการ
59	TTA	บริษัท โทรีเซนไทย เอเยนซีซีเอส จำกัด (มหาชน)	บริการ
60	VGI	บริษัท วีจีไอ โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการ
61	VIBHA	บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน)	บริการ
62	IVL	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
63	PTTGC	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
64	AMATA	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
65	AP	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
66	BLAND	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
67	CK	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
68	CPN	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
69	EPG	บริษัท อีสเทิร์น โพลีเมอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
70	ITD	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
71	LH	บริษัท แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
72	LPN	บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
73	PSH	บริษัท พลุกญา โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
74	QH	บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
75	S	บริษัท สิงห์ เอสเตท จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
76	SCC	บริษัท ปูนวิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
77	SIRI	บริษัท แสตนลิว จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
78	SPALI	บริษัท สุภาลัย จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
79	STEC	บริษัท ซิโน-ไทยเอ็นจีเนียริ่งแอนด์คอนสตรัคชั่น	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
80	STPI	บริษัท เอสทีพี แอนด์ ไอ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
81	TASCO	บริษัท ทีปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
82	TPIPL	บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
83	TTCL	บริษัท ทีทีวีแอล จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
84	UNIQ	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
85	VNG	บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
86	WHA	บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อ	บริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
87	BBL	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
88	BLA	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
89	KBANK	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
90	KKP	ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
91	KTB	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
92	KTC	บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
93	LHBANK	บริษัท แอล เอช ไฟแนนเชียล กรุ๊ป จำกัด(มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
94	MTLS	บริษัท เมืองไทย ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
95	SAWAD	บริษัท ศรีสวัสดิ์ พาวเวอร์ 1979 จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
96	SCB	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
97	TCAP	บริษัท ทูมธนชา จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
98	THANI	บริษัท ราชธานีลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
99	TISCO	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
100	TMB	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน

3.1.2 ตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่ม SET 100 โดยเลือกเฉพาะบริษัทที่มีข้อมูลครบถ้วนทั้งในปี 2558 และ 2559 ได้จำนวนทั้งสิ้น 93 บริษัท รายปีรายบริษัท (Firm years)

3.2 ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร

จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้สรุปตัวแปรที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ซึ่งงานวิจัยนี้มีตัวแปรอิสระ 5 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลตัวแปรที่ศึกษาและการวัดค่าตัวแปร

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	การวัดค่า
ตัวแปรอิสระ		
ขนาดของคณะกรรมการบริษัท	BFSIZE	จำนวนบุคคลในคณะกรรมการบริษัท
ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ	BIND	สัดส่วนคณะกรรมการอิสระต่อจำนวนคณะกรรมการบริษัท
ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ	BACM	จำนวนบุคคลในคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท
จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปี	BMEET	จำนวนครั้งที่มีการจัดการประชุมต่อปี
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	BCOM	จำนวนเงินที่เป็นค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและค่าเบี้ยประชุม
ตัวแปรตาม		
จำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	AUFEE	ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เป็นจำนวนเงิน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 จำนวน 93 บริษัท รวม 2 ปี ได้แก่ ปี 2558 และ 2559 เป็นจำนวนบริษัททั้งสิ้น 186 รายปีรายบริษัท

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานประจำปี แหล่งข้อมูลได้มาจากฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้

1. ข้อมูลประเภทอุตสาหกรรม จากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ข้อมูลความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี จากแบบแสดงรายงาน 56-1 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ในช่วงปี พ.ศ. 2558 ถึง 2559 จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 โดยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลผลด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

3.5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นการนำเสนอผลการวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวอย่าง ได้แก่ ค่าการจำแนกความถี่ และค่าร้อยละ

3.5.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้เป็นการอธิบายผลการศึกษาที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล ซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100 โดยการเก็บข้อมูลในระหว่างปี พ.ศ. 2558 และ 2559 จากทุกกลุ่มอุตสาหกรรม โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลเบื้องต้นซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่และร้อยละ (Frequency and Proportion) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนำเสนอ 2 ส่วนดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน
- 4.3 บทสรุป

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

การสรุปลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาด้วยสถิติเชิงพรรณนาซึ่งอยู่ในรูปของการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ได้อธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลภาพรวมที่ใช้ในการศึกษา

รายการ	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมด	200	100
จำนวนบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน	14	7
จำนวนข้อมูลคงเหลือที่ใช้ในการวิเคราะห์	186	93

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ซึ่งเก็บรวบรวมทั้งหมด 200 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 เป็นข้อมูลระหว่างปี 2558 และ 2559 จากทุกกลุ่มอุตสาหกรรม สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 93 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 93 ส่วนบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนจำนวน 7 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 7

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลบริษัทแยกตามประเภทอุตสาหกรรม

กลุ่ม	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ
1	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	7	7.53
2	ทรัพยากร	17	18.25
3	เทคโนโลยี	8	8.60
4	บริการ	23	24.73
5	สินค้าอุตสาหกรรม	2	2.15
6	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	22	23.66
7	ธุรกิจการเงิน	14	15.05
	รวม	93	100

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนข้อมูลบริษัททั้งหมด 93 บริษัทที่ใช้ในการวิเคราะห์โดยแยกตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ คิดเป็นร้อยละ 24.73 รองลงมาคือ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 23.66 ส่วนที่เหลือประกอบด้วย กลุ่มทรัพยากร กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนต่ำสุดและสูงสุดของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (คน)	5	18
ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ (จำนวน)	3/5	11/15
ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ (คน)	3	5
จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปี (ครั้ง)	4	28

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีขนาดต่ำสุดอยู่ที่ 5 คน และสูงสุดอยู่ที่ 18 คน ในขณะที่สัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการจำนวนต่ำสุดคือ 3 / 5 คน และสูงสุดคือ 11 / 15 คน และขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีขนาดต่ำสุดอยู่ที่ 3 คน และสูงสุดอยู่ที่ 5 คน โดยทั้งหมดนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ต.(สำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนไว้ว่า จะต้องมีการกรรมการอิสระอย่างน้อยหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดแต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน และมีการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนครั้งของการจัดการประชุมต่อปีมีจำนวนครั้งของการประชุมต่ำสุดอยู่ที่ 4 ครั้ง และสูงสุดอยู่ที่ 28 ครั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานของค่าตอบแทนคณะกรรมการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

รายการ	ค่าต่ำสุด (บาท)	ค่าสูงสุด (บาท)	ค่าเฉลี่ย (บาท)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (บาท)
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	559,000.00	105,020,000.00	18,974,205.15	19,624,290.58
ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี	940,000.00	145,528,035.00	11,996,015.99	22,899,573.19

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีบริษัทที่จ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการของบริษัทต่ำสุดอยู่ที่ 559,000 บาท สูงสุดอยู่ที่ 105,020,000 บาท และผลการวิเคราะห์ยังพบอีกว่า จำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมีค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีต่ำสุดอยู่ที่ 940,000 บาท และสูงสุดอยู่ที่ 145,528,035 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าตอบแทนคณะกรรมการของบริษัทแยกตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	ค่าต่ำสุด (บาท)	ค่าสูงสุด (บาท)
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	2,196,000.00	57,040,000.00
ทรัพยากร	865,000.00	54,444,516.00
เทคโนโลยี	1,561,000.00	38,005,300.00
บริการ	559,000.00	67,969,108.00
สินค้าอุตสาหกรรม	16,981,140.00	67,330,000.00
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	2,121,064.00	84,900,000.00
ธุรกิจการเงิน	3,140,000.00	105,020,000.00

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการบริษัทสูงสุด 3 อันดับ

แรกได้แก่ กลุ่มธุรกิจการเงินจำนวน 105,020,000 บาท รองลงมาคือ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างจำนวน 84,900,000 บาท และกลุ่มบริการจำนวน 67,969,108 บาท ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการจ่ายค่าตอบแทนของคณะกรรมการต่ำสุดได้แก่ กลุ่มบริการจำนวน 559,000 บาท

ตารางที่ 4.6 ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีแยกตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	ค่าต่ำสุด (บาท)	ค่าสูงสุด (บาท)
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	1,920,000.00	76,350,000.00
ทรัพยากร	940,000.00	145,528,035.00
เทคโนโลยี	3,820,000.00	28,850,000.00
บริการ	1,055,000.00	23,173,500.00
สินค้าอุตสาหกรรม	7,112,990.00	141,000,000.00
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	1,730,000.00	55,290,000.00
ธุรกิจการเงิน	1,200,000.00	27,900,000.00

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มทรัพยากรมีจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี 145,528,035 บาท รองลงมาคือ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี 141,000,000 บาท และกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี 76,350,000 บาท จากผลการวิเคราะห์ยังพบอีกว่ากลุ่มที่มีจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีต่ำสุด ได้แก่ กลุ่มทรัพยากรซึ่งมีจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเท่ากับ 940,000 บาท

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุমান

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.0 ถึง + 1.0 หากค่าสัมประสิทธิ์มีค่าใกล้กับ -1.0 แสดงว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมี

ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม หากค่าสัมประสิทธิ์มีค่าใกล้กับ +1.0 แสดงว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และหากค่าสัมประสิทธิ์มีค่าเป็น 0 แสดงว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM
BIND	.020				
BACM	.347 ^{***}	.103			
BMEET	.271 ^{***}	.220 ^{***}	.146 ^{**}		
BCOM	.574 ^{***}	.078	.238 ^{***}	.343 ^{***}	
AUFEE	.266 ^{***}	.247 ^{***}	.035	.093	.270 ^{***}

***. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

โดย	BSIZE	คือ	ขนาดของคณะกรรมการบริษัท
	BIND	คือ	ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ
	BACM	คือ	ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ
	BMEET	คือ	จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปี
	BCOM	คือ	ค่าตอบแทนคณะกรรมการ
	AUFEE	คือ	ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมด ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 5 ตัว คือ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปี และค่าตอบแทนคณะกรรมการ ตัวแปรตาม 1 ตัวคือ จำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี สามารถอธิบายตัวแปรแต่ละตัวตามทิศทางความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

4.2.1 สมมติฐานการวิจัย H_1 : ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า ขนาดของคณะกรรมการบริษัท มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H_1 แสดงว่าขนาดของคณะกรรมการที่มีจำนวนคณะกรรมการมากจะสัมพันธ์กับจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002) Abbott, Parker, Peter and Raghunandan (2003) และ ณัฐพัชร์ ชรรมนุสาร (2553) ที่พบว่า ขนาดของคณะกรรมการทำให้เพิ่มขอบเขตการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารเพิ่มขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มคุณภาพงานตรวจสอบให้สูงขึ้น ทำให้ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสูงขึ้น

4.2.2 สมมติฐานการวิจัย H_2 : ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานงานวิจัย H_2 แสดงว่าสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระต่อคณะกรรมการทั้งหมดที่มีจำนวนมากจะสัมพันธ์กับจำนวน ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002) และ LitSchutz, Jacobi and Feldshtein (2010) ที่พบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการกับความต้องการปริมาณงานสอบบัญชีและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการอิสระให้ความสำคัญกับงานตรวจสอบด้านบัญชีเพื่อให้การควบคุมภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้จำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสูงขึ้น

4.2.3 สมมติฐานการวิจัย H_3 : ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย H_3 แสดงว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบไม่สัมพันธ์กับจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

4.2.4 สมมติฐานการวิจัย H_4 : จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปีมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปี มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย H_4 แสดงว่าจำนวนครั้งในการจัดประชุม ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

4.2.5 สมมติฐานการวิจัย H_5 : ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ผลการวิจัยพบว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า ค่าตอบแทนของคณะกรรมการที่มีจำนวนค่าตอบแทนที่สูงสัมพันธ์กับจำนวนค่าธรรมเนียมสอบบัญชีที่สูงขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sori and Mohamad (2008) และ Salehi, Tarighi and Safdari (2016) ที่พบว่า ค่าตอบแทนผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

4.3 บทสรุป

ในบทนี้ผู้วิจัยได้อธิบายผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี โดยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาลักษณะข้อมูลเบื้องต้น และผลการวิเคราะห์เชิงอนุมานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 รูปแบบการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มดัชนี SET 100 ช่วงปี พ.ศ. 2558 ถึง 2559 ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเพื่อวัดค่าตัวแปรต่าง ๆ จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) ได้จำนวนทั้งสิ้น 186 รายปีรายบริษัท (Firm years) เทคนิคทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

สำหรับการสรุปและอภิปรายผลการศึกษาที่จะกล่าวถึงในบทนี้ ผู้วิจัยจะเสนอบทสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัยโดยการอ้างอิงข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมในการสนับสนุนผลการวิจัยเพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น สามารถสรุปผลดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการศึกษา
- 5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะ
- 5.5 บทสรุป

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีต่อตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร ประกอบด้วย ขนาดของคณะกรรมการบริษัท ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งการจัดการประชุมต่อปี และค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท ตามสมมติฐานของการวิจัยสามารถสรุปได้ตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการวิจัย

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมาย
ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	เป็นไปตามสมมติฐาน	ขนาดของคณะกรรมการที่มากมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่มากขึ้น
ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	เป็นไปตามสมมติฐาน	สัดส่วนคณะกรรมการอิสระที่มากมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่มากขึ้น
ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบไม่สัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
จำนวนครั้งการจัดการประชุมต่อปีมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	จำนวนครั้งการจัดการประชุมไม่สัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	เป็นไปตามสมมติฐาน	ค่าตอบแทนคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่มากขึ้น

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ผลการวิจัยนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งความสัมพันธ์นี้เป็นไปในทิศทางเชิงบวก จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ขนาดของคณะกรรมการที่มีจำนวนคณะกรรมการมากจะสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002), Abbott, Parker, Peter and Raghunandan (2003) และ ณีภูษพัชร์ ธรรมนุสาร (2553) ที่พบว่า ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ซึ่งความสัมพันธ์นี้แสดงให้เห็นว่า ขนาดของคณะกรรมการจะทำให้เพิ่มขอบเขตการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารที่มากขึ้น เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจึงต้องการเพิ่มคุณภาพงานตรวจสอบที่สูงขึ้น ทำให้ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสูงขึ้น ขณะที่ผลการศึกษาของ อังคณา วานนท์วงศ์ (2553) พบว่า ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002), Lifschutz, Jacobi and Feldshtein (2010) ที่พบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการอิสระให้ความสำคัญกับงานตรวจสอบด้านบัญชีเพื่อให้การควบคุมภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงต้องการปริมาณงานสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้นทำให้ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเพิ่มขึ้นด้วย ขณะที่ผลการศึกษาของ HoYoung Lee & Vivek Mande (2005) พบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้าม แต่ผลการวิจัยของ Salehi, Tarighi and Safdari (2016) และ รัตนา ชิน

โชติอังกูร (2550) กลับพบว่า ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ Abbott, Parker, Peter and Raghunandan (2003) ที่พบว่า ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ขณะที่ผลการศึกษาของ อังคณา วานนท์วงศ์ (2553) กลับพบว่า ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในทิศทางตรงกันข้าม

จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า จำนวนครั้งการจัดประชุมต่อปีมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Abbott, Parker, Peter and Raghunandan (2003) ที่พบว่า ความถี่ในการเข้าประชุมไม่มีความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ขณะที่ผลการศึกษาของ Lifschutz, Jacobi and Feldshtein (2010) และ Carcello, Hermanson, Neal and Riley (2002) พบว่า จำนวนครั้งการเข้าประชุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจำนวนค่าธรรมเนียมสอบบัญชี แต่ผลการศึกษาของ อังคณา วานนท์วงศ์ (2553) กลับพบว่า การจัดการประชุมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชี

ค่าตอบแทนคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sori and Mohamad (2008) และ Salehi, Tarighi and Safdari (2016) แสดงให้เห็นว่าค่าตอบแทนกรรมการที่มีจำนวนค่าตอบแทนสูงส่งผลต่อค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีให้สูงขึ้น

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องความครบถ้วนของข้อมูลที่เปิดเผยในรายงานประจำปี ที่จำเป็นต้องคัดบริษัทที่มีข้อมูล ไม่ครบถ้วนออกไป ทำให้เหลือจำนวนกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก
2. การจัดเรียงข้อมูลในแบบรายงานประจำปี (56-1) ไม่เป็นแบบแผนเดียวกันทำให้ต้องใช้เวลาในการค้นหาข้อมูล

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาในครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะบริษัทในกลุ่ม SET 100 สามารถทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้น โดยศึกษาทุกบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
2. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลงบการเงินย้อนหลัง 2 ปี เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความแตกต่างอาจจะเพิ่มจำนวนปีในการเก็บข้อมูล หรือเก็บต่อเนื่อง (Time Series)
3. เพิ่มตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาที่เกี่ยวข้องคุณลักษณะที่ดีของการกำกับดูแลกิจการในบริบทอื่น เช่น ขนาดของกิจการ เป็นต้น

5.5 บทสรุป

ในบทนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้โดยส่วนมากมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

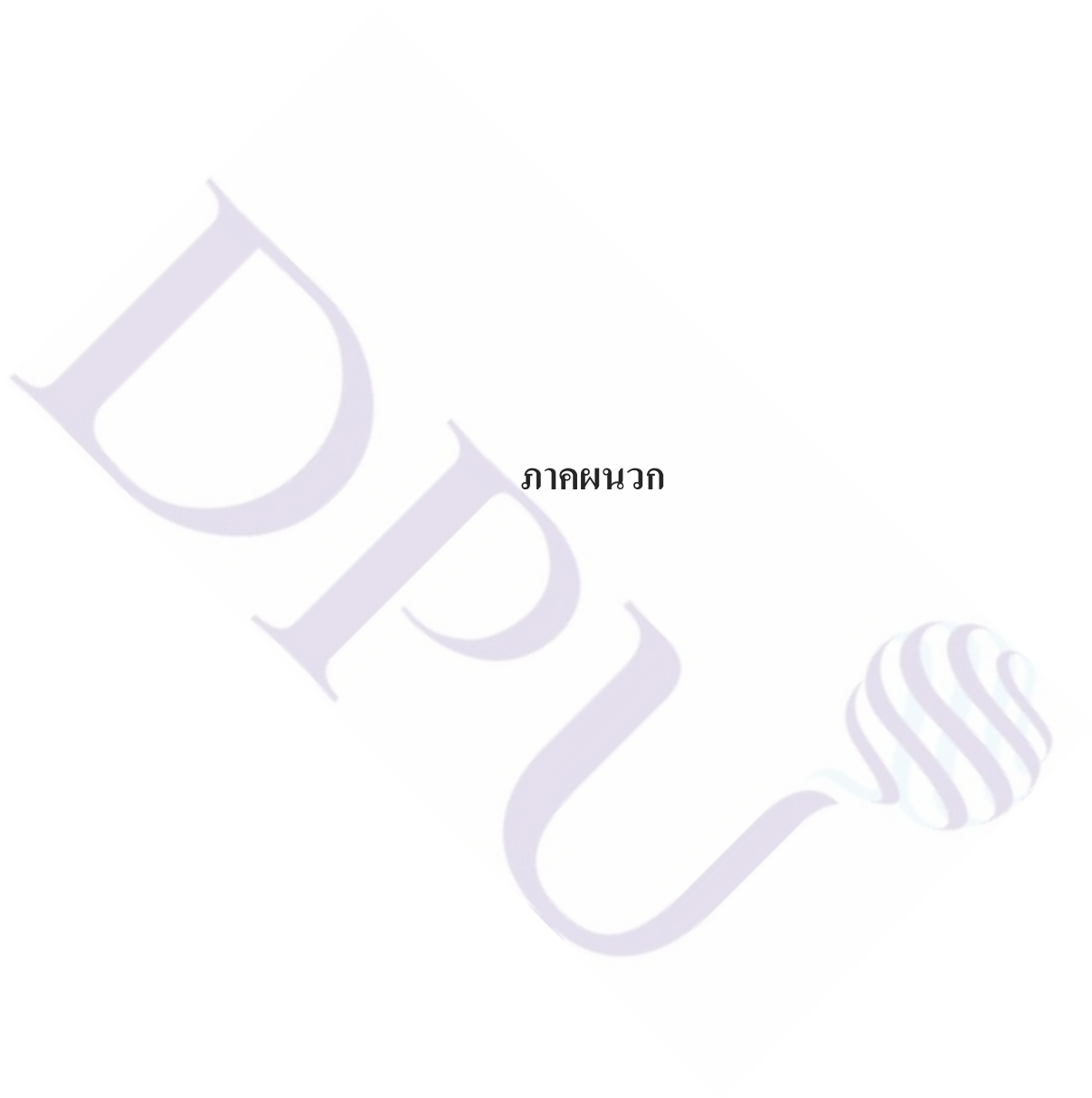
ภาษาไทย

- กิริติ นีวรรณสิต. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จันทิมา จุฬาวินยานุกุล. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกำกับกับค่าธรรมเนียมการสอบการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพัชร์ ธรรมนุสาร. (2553). กลไกการกำกับดูแลกิจการ: ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความเป็นเจ้าของกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐวดี ทรัพย์สมบัติ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลตอบแทนกรรมการและความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนผู้บริหารกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธัญญ์นรี แซ่โจ้ว. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทและสัดส่วนผู้บริหารหญิงกับผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2556) หนังสือการสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น
- พรณิภา มั่นฤทัย. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนของคณะกรรมการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุวดี สดใส. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รัตนา ชินโชตอังกร. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างการทำบัญชีและการกำกับดูแลกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลย์พร สวัสดิ์มงคล. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทในกลุ่ม SET100 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุธิดา ออพิพัฒน์. (2559). *ค่าตอบแทนผู้บริหาร บรรษัทภิบาล และการตกแต่งกำไร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อังคณา วานนทังส์. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัทกับค่าสอบบัญชี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

- Abbott, L. J, Parker, S., Peters, G. F., and Raghunandan, K. (2003). *The Association between Audit Committee Characteristics and Audit Fees*. AUDITING: A Journal of Practice & Theory. Vol. 22, No. 2, pp. 17-32
- Lifschutz, S., Jacobi, A., and Feldshtein, S. (2010). *Corporate Governance Characteristics and External Audit Fees: A Study of Large Public Companies in Israel*. International Journal of Business and Management Vol. 5, No. 3
- Salehi, M., Tarighi, T., and Safdari, S. (2016) *The relation between corporate governance Mechanisms, executive compensation and audit fees: Evidence from Iran*

ภาคผนวก

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
1	AAV	2558	9	3	3	7	10,037,499.00	4,600,000.00
2	ADVANC	2558	10	4	3	11	26,774,747.00	9,440,000.00
3	AMATA	2558	7	4	3	7	13,500,633.37	6,902,207.00
4	AOT	2558	15	7	3	15	17,813,448.94	4,080,000.00
5	AP	2558	13	7	3	11	8,725,000.00	2,990,000.00
6	BA	2558	9	3	3	12	35,800,000.00	5,100,000.00
7	BANPU	2558	13	6	3	13	38,568,209.62	57,159,201.00
8	BBL	2558	17	6	4	12	103,490,000.00	15,823,000.00
9	BCH	2558	10	4	3	6	9,340,000.00	3,880,000.00
10	BCP	2558	15	9	3	15	16,165,633.00	9,724,643.00
11	BDMS	2558	15	5	3	13	60,179,192.00	23,173,500.00
12	BEAUTY	2558	8	4	3	5	781,422.00	1,055,000.00
13	BEC	2558	14	5	5	5	19,880,000.00	7,415,000.00
14	BH	2558	11	4	3	5	7,470,000.00	3,420,000.00
15	BIG	2558	8	3	3	8	954,500.00	2,745,000.00
16	BLA	2558	15	5	0	6	15,140,000.00	1,600,000.00
17	BLAND	2558	8	4	3	6	5,888,667.00	5,780,000.00
18	BTS	2558	12	5	3	12	27,280,000.00	13,800,000.00
19	CBG	2558	10	5	3	7	3,880,000.00	3,105,000.00
20	CENTEL	2558	11	4	3	4	3,838,500.00	7,400,325.00
21	CHG	2558	12	4	3	6	4,230,000.00	2,940,000.00
22	CK	2558	11	4	3	7	18,509,989.00	9,040,000.00
23	CKP	2558	12	4	3	6	7,257,410.96	3,003,000.00
24	COM7	2558	7	3	3	13	2,160,000.00	2,650,000.00
25	CPALL	2558	15	5	3	11	46,853,000.00	4,600,000.00

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
26	CPF	2558	15	5	5	9	57,040,000.00	67,328,473.00
27	CPN	2558	12	4	4	6	10,612,843.00	6,543,443.00
28	DELTA	2558	9	4	3	5	10,270,000.00	4,620,000.00
29	DTAC	2558	12	4	3	9	9,831,200.00	5,256,000.00
30	EGCO	2558	15	6	3	13	21,296,688.62	5,104,000.00
31	EPG	2558	9	4	3	7	3,975,000.00	3,800,000.00
32	GLOBAL	2558	10	4	3	4	6,334,634.00	2,300,000.00
33	GPSC	2558	12	4	4	15	5,837,000.00	1,850,000.00
34	GUNKUL	2558	10	3	3	12	9,709,790.00	940,000.00
35	HANA	2558	6	3	3	6	1,561,000.00	3,820,000.00
36	HMPRO	2558	12	4	3	12	37,930,000.00	3,384,676.00
37	ICHI	2558	10	3	3	5	7,537,704.00	2,110,000.00
38	IFEC	2558	9	3	3	15	2,435,000.00	1,000,000.00
39	INTUCH	2558	9	4	3	9	32,930,774.00	12,210,000.00
40	IRPC	2558	15	6	3	12	19,381,694.00	4,220,000.00
41	ITD	2558	10	4	3	4	7,383,986.00	13,943,000.00
42	IVL	2558	14	6	3	6	16,981,140.00	124,000,000.00
43	KAMART	2558	8	3	3	5	600,000.00	1,755,000.00
44	KBANK	2558	17	10	4	12	85,759,203.00	17,553,600.00
45	KKP	2558	15	5	4	10	13,820,000.00	13,350,000.00
46	KTB	2558	11	4	4	28	33,380,075.28	8,706,750.00
47	KTC	2558	8	3	3	13	10,649,000.00	3,600,000.00
48	LH	2558	9	4	4	8	14,880,000.00	3,860,000.00
49	LHBANK	2558	9	3	3	12	9,445,000.00	5,690,000.00
50	LPN	2558	13	5	3	6	15,592,086.00	1,730,000.00

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
51	MAJOR	2558	11	6	3	4	1,250,000.00	6,917,000.00
52	MINT	2558	9	3	3	6	14,640,000.00	50,870,000.00
53	MTLS	2558	7	5	3	6	3,140,000.00	2,980,000.00
54	PTG	2558	10	4	3	11	11,838,882.79	2,541,000.00
55	PTT	2558	15	11	3	16	24,613,817.02	145,528,035.00
56	PTTEP	2558	15	8	3	15	20,350,000.00	1,200,000.00
57	PTTGC	2558	15	9	3	13	62,662,387.65	7,112,990.00
58	QH	2558	12	4	4	8	23,977,000.00	6,250,000.00
59	ROBINS	2558	12	5	4	8	8,533,000.00	3,620,000.00
60	RS	2558	9	3	3	6	2,888,000.00	3,550,000.00
61	S	2558	9	4	3	7	2,121,064.00	3,520,000.00
62	SAMART	2558	8	4	3	8	4,700,000.00	16,061,000.00
63	SAWAD	2558	12	3	3	0	5,609,837.00	2,500,000.00
64	SCB	2558	17	9	4	12	10,010,000.00	25,400,000.00
65	SCC	2558	12	7	4	10	84,887,500.00	50,940,000.00
66	SCN	2558	10	4	3	8	2,149,000.00	3,080,000.00
67	SGP	2558	9	3	3	4	6,438,404.00	1,940,000.00
68	SIRI	2558	10	5	3	12	14,650,000.00	6,600,000.00
69	SPALI	2558	11	5	3	12	10,660,000.00	3,280,000.00
70	SPRC	2558	7	3	3	7	10,925,000.00	2,772,000.00
71	STEC	2558	12	7	3	12	5,820,000.00	1,750,000.00
72	STPI	2558	8	3	3	4	15,000,000.00	1,865,000.00
73	SUPER	2558	5	3	3	14	1,211,000.00	10,125,000.00
74	TASCO	2558	15	7	4	6	5,932,500.00	5,010,000.00
75	TCAP	2558	13	4	3	13	31,524,193.65	18,895,000.00

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
76	THAI	2558	14	9	4	24	16,412,268.80	4,670,000.00
77	THANI	2558	12	5	5	5	4,501,551.22	1,200,000.00
78	THCOM	2558	8	4	3	16	14,941,935.00	7,080,000.00
79	TISCO	2558	12	6	3	6	12,680,000.00	7,600,000.00
80	TKN	2558	9	3	3	15	2,196,000.00	2,500,000.00
81	TMB	2558	12	4	3	13	41,182,429.29	11,265,675.00
82	TOP	2558	14	7	3	14	16,794,962.37	6,303,000.00
83	TPIPL	2558	16	6	3	12	28,333,440.00	8,000,000.00
84	TRUE	2558	18	6	3	5	28,400,000.00	28,360,000.00
85	TTA	2558	11	5	3	11	19,585,852.00	3,630,000.00
86	TTCL	2558	9	3	3	5	6,300,000.00	10,715,786.00
87	TTW	2558	12	4	3	8	27,785,500.00	1,200,000.00
88	TU	2558	12	4	3	8	7,345,000.00	11,895,000.00
89	TVO	2558	12	5	4	6	16,861,370.00	1,920,000.00
90	UNIQ	2558	10	4	3	5	9,794,600.00	3,000,000.00
91	VGI	2558	9	3	3	10	6,880,000.00	3,150,000.00
92	VNG	2558	15	6	4	7	26,960,000.00	2,850,000.00
93	WHA	2558	11	4	3	8	13,125,000.00	3,855,000.00
94	AAV	2559	9	3	3	6	9,257,500.00	4,760,000.00
95	ADVANC	2559	10	4	3	9	30,077,433.00	8,730,000.00
96	AMATA	2559	7	4	3	7	10,107,796.95	7,813,309.00
97	AOT	2559	15	7	3	15	34,298,709.67	4,700,000.00
98	AP	2559	13	7	3	11	9,764,999.98	2,990,000.00
99	BA	2559	12	3	3	13	40,800,000.00	5,100,000.00
100	BANPU	2559	12	4	3	13	34,586,580.00	5,381,250.00

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
101	BBL	2559	17	6	4	12	105,020,000.00	16,389,500.00
102	BCH	2559	10	4	3	5	9,740,000.00	4,149,000.00
103	BCP	2559	15	9	4	17	35,149,344.54	2,007,940.00
104	BDMS	2559	14	6	3	13	67,969,108.00	17,733,250.00
105	BEAUTY	2559	8	4	3	5	820,488.00	1,150,000.00
106	BEC	2559	14	5	5	5	19,770,000.00	7,500,000.00
107	BH	2559	11	4	3	4	17,670,000.00	3,440,000.00
108	BIG	2559	8	3	3	4	559,000.00	2,100,000.00
109	BLA	2559	15	5	0	8	15,980,000.00	2,415,000.00
110	BLAND	2559	8	4	3	5	4,822,711.00	3,260,000.00
111	BTS	2559	14	5	4	14	27,610,000.00	14,200,000.00
112	CBG	2559	11	6	5	5	3,840,000.00	2,995,000.00
113	CENTEL	2559	11	4	3	5	4,137,400.00	7,892,000.00
114	CHG	2559	14	4	3	6	4,210,000.00	3,570,000.00
115	CK	2559	10	4	3	7	19,104,996.00	9,880,000.00
116	CKP	2559	12	4	3	7	7,450,000.00	3,122,000.00
117	COM7	2559	7	3	3	14	3,060,000.00	3,360,000.00
118	CPALL	2559	15	5	3	7	52,677,000.00	5,063,000.00
119	CPF	2559	15	5	4	11	50,160,000.00	70,597,105.00
120	CPN	2559	12	4	4	8	11,164,626.00	6,894,305.00
121	DELTA	2559	8	3	3	5	9,140,000.00	6,150,000.00
122	DTAC	2559	12	4	3	8	9,849,600.00	5,195,000.00
123	EGCO	2559	15	6	3	13	27,182,380.78	5,435,000.00
124	EPG	2559	9	4	3	7	6,405,000.00	4,100,000.00
125	GLOBAL	2559	12	5	3	6	21,950,867.32	2,600,000.00

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
126	GPSC	2559	12	5	4	12	17,442,959.00	2,530,000.00
127	GUNKUL	2559	10	3	3	12	7,264,000.00	1,100,000.00
128	HANA	2559	6	3	3	7	1,763,000.00	3,920,000.00
129	HMPRO	2559	12	4	3	12	41,150,000.00	3,415,000.00
130	ICHI	2559	9	3	3	6	6,759,600.00	2,200,000.00
131	IFEC	2559	10	4	4	12	2,608,774.11	1,000,000.00
132	INTUCH	2559	10	4	3	9	38,005,300.00	11,690,000.00
133	IRPC	2559	15	8	3	12	42,751,517.00	4,010,000.00
134	ITD	2559	11	5	3	4	7,567,166.00	15,399,000.00
135	IVL	2559	14	7	3	5	17,219,990.00	141,000,000.00
136	KAMART	2559	8	3	3	5	710,000.00	1,740,000.00
137	KBANK	2559	17	10	4	12	89,637,203.00	15,047,400.00
138	KKP	2559	12	5	4	13	21,401,301.37	11,360,000.00
139	KTB	2559	12	6	5	27	36,006,129.03	8,040,000.00
140	KTC	2559	8	4	3	12	11,040,000.00	3,600,000.00
141	LH	2559	9	4	4	9	16,840,000.00	4,150,000.00
142	LHBANK	2559	9	3	3	15	14,770,000.00	5,930,000.00
143	LPN	2559	12	5	3	9	16,727,347.00	1,816,500.00
144	MAJOR	2559	11	6	3	4	12,806,883.00	7,270,000.00
145	MINT	2559	9	3	3	8	14,810,000.00	66,980,000.00
146	MTLS	2559	7	5	3	5	3,560,000.00	3,180,000.00
147	PTG	2559	10	4	3	7	11,893,644.54	3,688,125.00
148	PTT	2559	14	11	3	13	47,485,451.61	141,391,524.00
149	PTTEP	2559	15	9	4	16	35,764,470.90	1,200,000.00
150	PTTGC	2559	15	9	3	13	67,330,000.00	10,170,000.00

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
151	QH	2559	12	4	4	10	24,438,000.00	6,070,000.00
152	ROBINS	2559	12	5	5	6	7,922,500.00	5,280,000.00
153	RS	2559	9	3	3	6	2,858,000.00	4,300,000.00
154	S	2559	8	4	3	10	3,502,334.53	4,230,000.00
155	SAMART	2559	9	4	3	8	3,405,000.00	17,424,500.00
156	SAWAD	2559	12	4	3	0	6,240,000.00	2,800,000.00
157	SCB	2559	16	9	5	16	20,650,000.00	27,900,000.00
158	SCC	2559	12	7	4	11	84,900,000.00	55,290,000.00
159	SCN	2559	11	5	4	5	2,116,462.00	3,950,000.00
160	SGP	2559	8	3	3	6	4,488,000.00	5,740,000.00
161	SIRI	2559	10	5	3	10	14,320,000.00	6,300,000.00
162	SPALI	2559	11	5	3	12	11,040,000.00	3,280,000.00
163	SPRC	2559	7	3	3	5	10,032,419.00	2,881,500.00
164	STEC	2559	12	7	3	15	6,040,000.00	1,800,000.00
165	STPI	2559	8	3	3	4	14,960,000.00	1,835,000.00
166	SUPER	2559	5	3	3	15	865,000.00	20,937,000.00
167	TASCO	2559	15	7	4	6	5,932,500.00	5,280,000.00
168	TCAP	2559	12	4	3	12	32,850,000.00	19,385,000.00
169	THAI	2559	15	11	4	15	16,871,276.88	4,670,000.00
170	THANI	2559	12	5	5	5	4,751,604.45	1,250,000.00
171	THCOM	2559	10	6	4	11	17,962,600.00	7,760,000.00
172	TISCO	2559	12	7	3	7	12,601,000.00	7,600,000.00
173	TKN	2559	8	3	3	14	2,261,000.00	2,840,000.00
174	TMB	2559	12	4	3	13	41,085,523.67	11,265,675.00
175	TOP	2559	14	6	4	13	54,444,516.41	6,443,000.00

ตารางการเก็บข้อมูล ปี 2558 - 2559

NO	NAME	ปี	BSIZE	BIND	BACM	BMEET	BCOM	AUFEE
176	TPIPL	2559	16	7	3	12	29,750,176.00	8,750,000.00
177	TRUE	2559	18	6	3	8	28,800,000.00	28,850,000.00
178	TTA	2559	11	6	3	11	9,355,053.00	3,700,000.00
179	TTCL	2559	9	3	3	6	11,465,000.00	10,847,387.00
180	TTW	2559	12	4	3	4	26,209,700.00	1,225,000.00
181	TU	2559	12	4	3	8	7,525,000.00	76,350,000.00
182	TVO	2559	13	5	3	7	16,963,250.00	2,180,000.00
183	UNIQ	2559	10	4	3	7	9,348,000.00	3,000,000.00
184	VGI	2559	9	3	3	10	8,680,000.00	2,670,000.00
185	VNG	2559	15	6	4	6	30,830,000.00	3,216,000.00
186	WHA	2559	13	4	3	10	20,784,800.00	13,980,000.00

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

ชั้นฐภัทร์ วิวัฒน์บุญโชค

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2550 บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตำแหน่งและ

ผู้ช่วยสมุห้บัญชี

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

บริษัท บางกอก เซน ฮอสปีทอล จำกัด (มหาชน)

